

8. SINIF

**T.C. İNKILAP TARİHİ
VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİ
DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSU**

**2. HAFTA
ÇALIŞMA FASİKÜLÜ**

maratonyayincılık

A Aşağıda verilen ifadelerden doğru olanları D, yanlış olanları Y olarak işaretleyin.

		D	Y
1	Zübeyde Hanım oğlu Mustafa'nın Mahalle Mektebinde eğitim almasını istemiştir.		
2	Mustafa Kemal, arkadaşı Ömer Naci sayesinde Fransız düşünürlerin eserlerini okumaya başlamıştır.		
3	Mustafa Kemal, Manastır Askeri İdadisi okurken arkadaşlarıyla ülke sorunlarını dile getiren bir gazete çıkarmıştır.		
4	Mustafa Kemal'in öğrenim gördüğü son okul İstanbul Harp Akademisi'dir.		
5	Kolağası Mehmet Tevfik Bey, Mustafa Kemal'e edebiyat ve hitabet sevgisini aşılayan öğretmenidir.		

B Aşağıda verilen boşluklara uygun ifadeleri yazınız.

matematik	teğmen	Manastır Askeri İdadisi	Yüzbaşı Mustafa Efendi	Kolağası Mehmet Tevfik Bey	tarih	Makedonya	kurmay yüzbaşı
-----------	--------	-------------------------	------------------------	----------------------------	-------	-----------	----------------

- Mustafa Kemal İstanbul Harp Okulu'ndan rütbesiyle mezun olmuştur.
- Mustafa Kemal, kendisini edebiyat ve şiir ile tanıştıran Ömer Naci ile yıllarında tanışmıştır.
- Mustafa Kemal'in Selanik Askeri Rüştîyesi'nde matematik dersine ilgi duymasını sağlayan öğretmenidir.
- Mustafa Kemal Manastır Askeri İdadisinde okurken öğretmeni Mehmet Asım Bey derslerine öncelik vermesi için uyarmıştır.
- Mustafa Kemal'in idadi yıllarını geçirdiği Manastır şehri Osmanlı Devleti'nin daki stratejik öneme sahip askeri merkezlerinden birisidir.

C 20. yüzyıl başlarında Osmanlı Devleti'nde yaşanan aşağıdaki durumlardan hangilerinin sosyal, hangilerin siyasi hangilerin ekonomik alanla ilgili olduğunu belirleyin.

		Sosyal	Siyasi	Kültürel	Ekonomik
1	Farklı milletlerin bir arada yaşaması				
2	İşlek bir limanın ve demir yolu ağının olması				
3	Farklı dillerde zengin bir basın-yayın hayatı olması				
4	Fransız İhtilali ile ortaya çıkan milliyetçilik düşüncesinden etkilenmesi ve bağımsızlık çabası içerisine girilmesi				
5	Avrupa'da basılan gazete, dergi ve kitaplara ulaşılabilmesi				
6	Ayrılmış fikirlere sahip olanların ve Osmanlı yönetimine karşı olanların toplandığı yer olması				

- D** Aşağıda Mustafa Kemal'in okuduğu okullarla ilgili açıklamalar verilmiştir. Açıklamalardan hareketle verilen okulların isimlerini tespit edip kutucuklara yazınız. Okulların isimlerini bulduktan sonra okulları kronolojik olarak sıralayınız.

Sıralaması	Hangi Okul?	AÇIKLAMA
		Bu okulda okurken arkadaşları ile birlikte bir dergi çıkardı. Ülke sorunlarına ilgi duymaya başlamıştır. 1902 'de Teğmen rütbesiyle mezun olmuştur.
		Derslerde modern araç ve gereçlerin kullanıldığı bu okulda eğitim çağdaş özellikler taşımaktaydı. Babasının isteği üzerine bu okula gitmiştir.
		Annesinin isteğiyle başlamıştır. Asker olmayı çok istediğinden annesinden habersiz askeri okul sınavını kazanınca bu okuldan ayrılmıştır.
		Sınavlarına girerek kazandığı bu okulda, zekâsı ve üstün yetenekleriyle öğretmenlerinin sevgisini kazanmıştır. Kemal adını bu okuldaki matematik öğretmeninden almıştır.
		Geleneksel eğitim veren bir okuldur. Annesinin isteği üzerine ilk olarak bu okula gitmiştir. Bu okulu bitirmemiştir.
		Bu okulda sınıf arkadaşı Ömer Naci sayesinde edebiyata ve hitabete ilgi duydu. Tarih öğretmeni Kolağası Tefik Bey'in tarih bilgisi onda tarih bilinci uyandırmıştır.
		Derslerinin yanı sıra, ülkenin içinde bulunduğu siyasî durum ve sorunları ile yakından ilgilenmiştir. Bu okulu kurmay yüzbaşı olarak bitirmiştir.

- E** Aşağıda verilen soruları verilen metne göre cevaplayınız.

Zübeyde Hanım 'Ben seni asker yapamam. Baban gibi tüccar yapacağım!' diyor. Mustafa ısrarla 'Ben mutlak asker olacağım. Omzumda basma topu taşıyamam!' diye çıkışıyor ve ayak diriyor. Fakat fayda etmiyor, annesi resmi evrakı mühürlemeyeceğini söylüyor.

(D. Genç Acar, "Makbule Atadan'ın Atatürk'e İlişkin Anlattıkları Üzerine Bir Basın Taraması", s. 1099)

1. Verilen bu diyalog, Mustafa hangi okula başlamadan önce gerçekleştirmiştir? İşaretleyiniz.

Selânik Mülkiye Rüştiyesi

Selânik Askeri Rüştiyesi

Manastır Askeri İdadisi

2. Mustafa'nın bu okula gitme isteği onun hangi kişilik özelliklerini yansıtır? (Birden fazla işaretleyebilirsiniz.)

Kararlılık

İleri görüşlülük

İdealist olmak

Teşkilatçılık

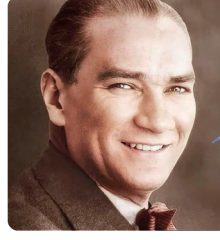
1. “Mustafa Kemal’in karakterini şekillendiren öğretmenlerinden biri de tarih öğretmeni Mehmet Tevfik Bilge’dir. Tevfik Bilge derslerinde Fransız İhtilali ve düşünürlerinden de bahseder, öğrencilerinin ufkunu genişletir, coşku ve heyecanlarına ortak olurdu. Mustafa Kemal, kendisinde tarihe karşı ilgi ve sevgi oluşturan bu öğretmeni hakkında ‘Kendisine minnet borcum var. Bana yeni bir ufuk açtı.’ diyerek ondan övgüyle bahsetmiştir.”

(Şerafettin Turan, Atatürk’ün Düşünce Yapısını Etkileyen Olaylar s.6)

Metne göre Mustafa Kemal ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) En sevdiği ve başarılı olduğu ders tarihtir.
- B) Tarih öğretmeni fikir hayatının gelişmesinde etkili olmuştur.
- C) Fransız düşünürlerin fikirleri sayesinde okulu bitirmiştir.
- D) Askerlik mesleğini seçmesinde öğretmeni etkili olmuştur.

3.

“Baylar! Açıklamak istiyorum ki ilk esin ana-baba kucağından sonra okuldaki eğitici-nin dilinden, vicdanından, eğitiminden alınır.”

Mustafa Kemal bu sözüyle fikir hayatının oluşumunda aşağıdakilerden hangisinin etkisinden bahsetmemiştir?

- A) Ailenin
- B) Öğretmenin
- C) Okulun
- D) Savaşların

maraton yayıncılık

2. “Güzel söylemek ve yazmak isteği kalıcı idi. İstanbul’da ki Harp Okulunda ders aralarında kompozisyon alıştır-maları yapıyorduk. Saati elimize alıyor ‘Bu kadar dakika sen, bu kadar dakika ben söyleyeceğim.’ diye yarışmalar düzenliyor ve tartışmalar yapıyorduk. Okulun öğrencileri arasında okunmak üzere el yazımızla bir okul gazetesi çıkardık. Sınıf içinde küçük bir teşkilatımız vardı. Ben gazetenin yönetim kurulunda idim. Gazetenin yazılarını çoğunlukla ben yazıyordum.”

Verilen anlatımdan yola çıkarak Mustafa Kemal’in aşağıdaki kişilik özelliklerinden hangisine sahip olduğu söylenebilir?

- A) Karalılık
- B) Liderlik
- C) Açık sözlülük
- D) İleri görüşlülük

4. Mustafa Kemal’in yetiştiği dönemde bir tarafta gelenek-sel öğretime devam eden, dini derslerin ağırlıkta olduğu medreseler; diğer tarafta Batı örneklerine göre kurulmuş mektepler, askeri okullar vardı. Bunun yanında ülkede yaşayan gayrimüslimlerin açtıkları azınlık okulları ile ya-bancı devletler tarafından açılan yabancı okullarda vardı. Bu okulların her biri kendi amaçları doğrultusunda eğitim yapıyordu. Askeri okullar, zamanın en iyi devlet okullarıydı. Burada akılcı, vatansever ve olayları objektif yorumla-yabilen öğrenciler yetiştirilmekteydi.

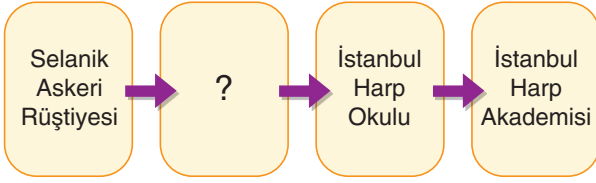
Verilen metne göre Osmanlı Devletinin eğitim siste-mi hakkında;

- I. Askeri okullar zorunlu ve parasızdır.
- II. Eğitim öğretim alanında birlik yoktur.
- III. Farklı inançlara sahip insanlara öğrenim imkânı ta-nınmıştır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

5. Aşağıda Mustafa Kemal'in okuduğu okullardan bazıları kronolojik olarak verilmiştir.

Buna göre “?” ile gösterilen yere aşağıda-kilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Mahalle Mektebi
B) Selanik Mülkiye Rüştiyesi
C) Şemsi Efendi İlkokulu
D) Manastır Askeri İdadisi

6. Mustafa Kemal'in çocukluk döneminde Selanik' şu özelliklere sahiptir:

- Sahip olduğu liman sayesinde ticareti gelişmiştir.
- Avrupa'da çıkan günlük gazeteler buraya da gelmiştir.
- Avrupa'da yaşanan sosyal ve siyasal gelişmeler yakından takip edilmiştir.
- Sırp, Rum, Bulgar, Ermeni ve Türkler bir arada yaşamışlardır.

Buna göre Selanik'in bu özellikleri Mustafa Kemal'in kişiliğinin oluşmasında hangi özelliği sağlamamıştır?

- A) Tarih bilinci kazanmasında
B) Batı kültürünün oluşmasında
C) Farklı kültürlerle saygı duymasında
D) Farklı düşüncelere açık olmasında

7. ÇocukluğuI..... şehrinde geçen Mustafa Kemal, ilkokul ve ortaokul eğitimini bu şehirde tamamlamıştır. Mustafa Kemal, Askeri Rüştiye'yi başarı ile bitirdikten sonraII..... şehrine gelmiş ve burada Askeri İdadide eğitimini sürdürmüştür.

Boş bırakılan yerlere aşağıdaki şehirlerden hangileri sırasıyla getirilebilir?

I	II
A) Selanik	İstanbul
B) Sofya	Selanik
C) Selanik	Manastır
D) Manastır	İstanbul

8. Mustafa Kemal, Askeri İdadide Rousseau, Voltaire ve Montesquieu gibi Aydınlanma Çağı Fransız düşünürlerin eserleriyle tanıştı. Bu düşünürlerinin eserlerini okuyarak demokrasi, millî egemenlik, özgürlük, eşitlik, hukukun üstünlüğü gibi kavramları öğrenme fırsatı bulmuştur.

Verilen metne göre, Mustafa Kemal ile ilgili olarak;

- Mutlak monarşinin korunması gerektiği fikrini benimsemiştir.
- Fikir hayatının olgunlaşmasında yabancı aydınların rolü olmuştur.
- Halkın yönetime katılması anlayışını benimsemiştir.

İfadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III

9. • Bu okul Mustafa Kemal'in vatan ve millet sevgisini, milliyetçilik, bağımsızlık ve özgürlük gibi düşüncelerinin gelişmesinde önemli rol oynamıştır.
• Bu okulda matematik öğretmenini olan Mustafa Bey ona “Kemal” ismini vermiştir.
• Bu okuldan teğmen rütbesiyle mezun olmuştur.

Mustafa Kemal'in okuduğu okullardan hangisiyle ilgili bir bilgi verilmemiştir?

- A) Harp Okulu
B) Harp Akademisi
C) Selanik Askeri Rüştiyesi
D) Manastır Askeri İdadisi

2. HAFTA ÇALIŞMA FASİKÜLÜ CEVAP ANAHTARI

A.	B.	C.	D.	E.	Test
1. D 2. Y 3. Y 4. D 5. Y	1. teğmen 2. Manastır Askeri İdadisi 3. Yüzbaşı Mustafa Efendi 4. tarih 5. Makedonya	1. sosyal 2. ekonomik 3. kültürel 4. siyasi 5. kültürel 6. siyasi	6- İstanbul Harp Okulu 2- Şemsi Efendi İlkokulu 3- Selanik Mülkiye Rüştiyesi 4- Selanik Askeri Rüştiyesi 1- Mahalle Mektebi 5- Manastır Askeri İdadisi 7- İstanbul Harp Akademisi	1. Selanik Askeri Rüştiyesi 2. Kararlılık – İdealist olmak	1. B 2. B 3. D 4. C 5. D 6. A 7. C 8. D 9. B